

ግን ያውራ የነበረ 2

የፖለቲካው መስክ አያደር የጨረባ ተዘካር ዓይነት ትርጉም አልባ ጨጨታ የበዛበት የውዥን-በር መናህሪያ መስሎ መገኘቱን መካድ አይቻልም። በቅርቡ አንድ የፖለቲካ ድርጅት መሪ የራሱን አሳፋሪ ባንልበት አጠያያቂ የሆነውን ደርጋዊ ታሪኩን ዘንግቶ ደርግን የታገለገ ድርጅት ወንበዴ ብሎ ከሙ- መንግስቱ ሲዘልፍ ተደምጦ ነበር። የፖለቲካ ትግል ለስልጣን ነው መባሉ ትክክል ቢሆንም ከዚህ ባሻገር ደግሞ ትግል የራዕይ የፕሮግራም ውጤት ነው። ዛሬ ራዕይ የምንለው ደግሞ ትላንት ርዕዮተካለም ይባል የነበረው ነው።

ኢህአፓና የርዕዮተ ካለም ጥያቄ የሚለውን ስናጤን ደግሞ ድርጅቱ ከተመሰረተበት ጊዜ ትግሉን በተጠና ራዕይ አጅቦና መርቶ ለማስኬድ መሞከሩን እናያለን። በንጉስ ሃይለስላሴ ዘመን ስርዓቱ የጥገና ለውጥን እንኳን መቀበል ያቃተው ስለነበርና በአለም አቅፍ ደረጃ ደግሞ የነጻነት ትግሎች በሶሻሊስት ሀገሮች ተደግፈው ይካሄዱ ስለነበርም ሆነ የተራማጁ ርዕዮተም ክልክል ስለነበር ለውጥ ፈላጊው ክፍል ወደ ግራ ማዘንበሉ የግድ ነበር ማለት ይቻላል። በወቅቱ አሜሪካ የንጉሱ ደጋፊ ስለነበርም (ዛሬ ወያኔን ደጋፊው ፖል ሄንዚ ያኔ በአመሪካን ኤምባሲ ሰላይ ሆኖ እየሰራ የሰርአቱ ዋርዲያ ነበር) ያሜሪካ ጠላት የነበረው የሶሻሊስት ሰፈር የለውጥ ፈላጊዎች አጋርም ነበር። ስር ነቅል ለውጥ ፈላጊው ተራማጁ ክፍልም ማለትም ኢህአፓን ጨምሮ ራዕያቸው ሶሻሊስታዊ መሆኑም ከዚህ ተያይዞ በዚህ የሚገለጽ ነው። ሰው እንድዘመኑ መባሉ ያለ ከመሆኑ ሌላ አንድን እንቅስቃሴ ስንመረምር የነበረበትን ጊዜና ሁኔታ ማጤንም ግዴታችን ነው። ኢህአፓ የሰፊውን ሕዝብ ጥቅም አስቀዳሚ ነበርናም ስልጣን የሰፊው ሕዝብ መሆን አልበት ከሚለውና የሰርቶ አደሩን ሙሉ ሙብት ከሚያውቀው ርዕዮተ ሊርቅ አይቻለውም ነበር ማለትም ትክክል ይሆናል። ይህ ቢባልም ቅሉ ኢህአፓ በአስተሳሰብ ይመስሉኛል በሚል ከባድ ሀገሮች ኢትዮጵያን የሚጎዳ ትዕዛዝ ተቀብሎ ሆኖ ሀገርን እንደወያኔ ለባዕድ አሳልፎ ሰጥቶ አያውቅም።

ታዋቂው ገጣሚ አንዳሉት “ ጽድቅና ኩነኔ ቢኖርም ባይኖርም/ከክፋት ደግነት ሳይሻል አይቀርም” ነውና በመሰረቱ አድሃሪ ከመሆን፤ኋላ ቀር ከመሆን፤ጸረ ለውጥ ከመሆን፤ጸረ ሙብት ከመሆን፤የብዙሃኑን ሙብት ተቃዋሚ ከመሆን ተራማጅና ግራ ክንፍ መሆኑና ለብዙሃኑ ሙብት መቆሙ የሚመረጥ ነው። ኢሕአፓ ከሕዝብ ተዋህዶ የታገለ ድርጅት ነውናም ሕዝብ ምን ይፈልጋል ሲልና ይህንኑም ሲረዳና በተጨማሪም ተመክሮም ከራዕዩ ውስጥ የተሳሳተውን ሲገነዘብ የማንንም ትዕዛዝ ሳይጠብቅ አስፈላጊውን

እርምት አድርጎ አቋሙን አስተካክሏል። ገደብ የለሽ ደሞክራሲ ይል የነበረውን ከመድብለ ፓርቲ ስርአት አስፈላጊነት ጋር አያይዞ፤የብሄረሰቦች ሙብት ይል የነበረውን ከግንጠላ በመለስ በደሞክራሲ ክልል መመለስ አለበት ብሎ፤ለኤርትራ ችግር የፌዴሬሽን ምላሽን ስጥቶ፤የአርሶ አደሩን የመሬት ባለቤትነት ሙብት ተቀብሎ፤የቅይዮ ኤኮኖሚን መርህ አስቀድሞ ወዘተ ተገቢውን ፕሮግራም ያጸደቀው ወያኔ የነቃ መስሎት የአልባኒያ ኮሙኒዝም ተከታይ ነኝ ብሎ ወደ ባሰ ጽንፍ ሲወነጨፍ ነበር። የዛሬ 21 ዓመት በሬት ማለት ነው። ራዕይ የሌለው ድርጅት መሪ የሌለውና በትሩ የጠፋበት አይነሰውር ጋር ይመሳሰላል። አንዳንዶች የድርጅታቸው ራዕይ መሪ ተብዮቶችን ለስልጣን ቅርጫ ከማድረስ ሌላ አያካትትም። እሳቸው የተከበሩቱ መሪ ተብዮው ለቤተመንግስት ከበቁልን ሌላ ምን ፈልገን ባዮች ናቸውማለት ነው።

ዛሬ ኢሕአፓ ክቡር አድርጎ ለያዛቸው መሰረታዊ መርሆዎቹ መንስዔውና ቀጣዩ ማጠየቂያው የብዙሃኑ ጥቅም ነው። ለጥቂቶች ጥቅም የቆሙ ድርጅቶች አሉ።ከኢሕአፓ ይለያሉ። ሙብት ለምርጫቸው፤ለጥቂቶች የሚሉና ብዙሃኑን የሚንቁ አሉ። ከኢሕአፓ በጣም ይቃረናሉ። አርሶ አደሩና ላባአደሩ ሳይሆን ሞልቃቃውና ሀሊና ቢሱ ነገደ-ከርስ ነገደ-ሼራተኑ የሚቀድምባቸው አሉ። ኢሕአፓ ከእነዚህም ይለያል። ደሞክራሲ ብለው ቢለፍፉም ይህ ለእነሱ የምርጫቸውን፤የጥቂቶቻቸውን፤የከበርቱውን፤ የተማረውን ወዘተ ብቻ ጥቅም ማስጠበቅ ይመስላቸዋል። ኢሕአፓ ከእነዚህም

መሰረታዊ ልዩነት አለው። የኢሕአፓ ርዕዮተ የብዙሃኑ ነው። ደሞክራሲ ሲልም ለብዙሃኑ መብትን የሚያገናኙ ማለቱ ነው። ይህም መብት ገደብ የለሽና ያልተሸራረፈ መሆን አለበት ይላል። መሬት ላራሹ፤ መብት ለላባደሩ ሲልም ይህንኑ ለማስረገጥ ነው። በኤኮኖሚው መስክም ለሀገር በቅሉ ነጋዴና ባለሀብት ቅድሚያን እየሰጠ በሌላ በኩል ደግሞ ሰፊው ሕዝብ ሳይበዘበዝና ለአስከፊ ድህነት ሳይዳረግ ሊኖር የሚችለበትን ሁኔታ እውን ማድረግ ይፈልጋል። የሰፊው ሕዝብ መብት መረጋገጥ፤ የብሄረሰቦች መብት መከበር፤ የሴቶችና የህጻናት መብት መረጋገጥ፤ የሕዝብ የጡረታ መብት እውን መሆኑና በአጠቃላይም ብዙሃኑ በሃገራቸው ባለሙሉ መብት ሙሉ ዜጋ መሆናቸው ተቀዳሚ ነው ሲል ኢሕአፓ ያምናል። ስለዚህም ዛሬ ኢሕአፓ ሰፊውን ህብረተሰብ በሚጠቅም ደሞክራሲ የሚያምን ማለትም በህብረተሰባዊ / ሶሻል / ደሞክራሲ መርህ የሚመራ ድርጅት ነው።

ስለዚህም ድርጅቱ ከሌሎች የሚለይባቸው በርካታ መሰረታዊ አቅዋሞች አሉት። ደሞክራሲን በሰብ አሰጣቡ ሊገድቡ ከሚነሱት ጋር አይስማምም። የጭቁን ብሄረሰቦችን መብት ከሚቃወሙ ጋር አይገጥምም። ጭቁኑ አርሶ አደር ሊበዘበዝና ሊመዘበር የተፈጠረ ከሚመስላቸው ጋር፤ ላባደሩ መበዘበዙ የተፈጥሮ ህግ ነው ከሚሉ ጋር፤ ሴቶችን መጨቆን ትክክል ነው ከሚሉ ጋር፤ የሀገርን ሳይሆን የባዕድን ጥቅም ከሚያስቀድሙ ጋር፤ የሕዝብን አንድነት ከሚቃረኑ ጋር፤ ኋላ ቀር ልምዶችን መቀጠል ከሚሹ ጋር፤ ትምክህት ወይ ጠባብነትን ከሚገፉ ጋርና በግልጽም/ ሆነ በሽፍንፍን የጭቆና ስርዓትን ክሚመኙ ጋር ኢሕአፓ መሰረታዊ ልዩነት እንዳለው ቀጥሏል ። ኢሕአፓን በዚህም በዚያም የሚከሱና የሚውነኛሉ ክፍሎች ለምን ይህን አቅዋም እንደያዙ ለመረዳት የድርጅቱን መሰረታዊ አቅዋሞች ማወቅ የግድ ይሆናል። በሌላ በኩል ግን ራሳቸውን የቀኝ ክንፍ ወይም የካፒታሊስት ስርአት ደጋፊ አድርገው የሚውሱዳት ክፍሎች በመሰረቱ የነቃ ቀኝ ወይም የበሰለ የቀኝ ድርጅት አቅዋም የገባቸው አይደሉም። የባዕድ ጥገኛ አቅዋም አላቸው እንጂ ብሄራዊነትን አያንጸባርቁም። የብሄራዊ ከበርቴው ደሞክራሲ ራሱ አይዋጥላቸውም። ከልባቸው ጸረ

ዲሞክራሲያዊ ናቸው። በሕዝብ እኩልነት አያምኑም። ትምክህተኛ ወይም ጠባብ የሚለው ይበልጥ ይገልጣቸዋል። የቀድሞውን የብዝበዛና ጭቆና ስርአት በቁጥታም በሸፍንፍንም ለመመለስ የሚመኙ ናቸው።

ድርጅቶች የሚገመገሙት ስለራሳቸው በሚለፍፉት ሳይሆን በተግባራቸውና በተጭባጭ ሚናቸው በመሆኑ ነጋ ጠባ ራሳቸውን ዲሞክራሲያዊና ለመላ ኢትዮጵያ የቆሙ አስመስለው የሚያቀርቡትን ወደ ጎን በመተው ተጨባጭ አቅዋሚቸውና ስራቸው/ግብራቸው መመርመር ይኖርበታል። ይህ ከተደረገም የድርጅቶችን ማንነት በትክክል ማውቅ ይቻላል። ማን በሃቅ ለዲሞክራሲ እንደቆመ፤ ማን እየቀጠፈ እንደሆነ ለመረዳት ይቻላል። በኢሕአፓ ላይም ለምን አምባገነናዊ ሃይሎች እንደሚዘምቱብትም መረዳት የሚቻል ይሆናል። አታገላላሁ የሚል ድርጅት ራዕይ/ርዕዮተዓለም ያሻዋል። የሌላ ድርጅት ፕሮግራም ገልብጦ መገኘቱ በረጅሙ አያዋጣም። ሁሉም ድርጅት በግልጽ በጥቅም በመደብ በተከፋፈለው ህብረተሰብ ውስጥ ግልጽና ጎራን የለየ አቅዋም ያስፈልገዋል። ኢሕአፓ ስልፊ ክስፊው ሕዝብ ጋር ነው ሲል ጎራውን ለይቶ ነው። ይህ አንዳለ ሆኖ ግን ለሀገርና ለሕዝብ እንታገላለን የሚሉ ፤ ሃይሎች ተጨባጭ ሁኔታ የግድ ብሎ ሃገርን ለማዳን መተባበር ሲኖርባቸው በዝርዝር አቅዋሞችና ጉዳዮች ላይ ያሏቸውን ልዩነቶች ወደ ጎን በመተው ሀገርን ለማዳን በመለስተኛ ፕሮግራም ዙሪያ መተባበር መቻል አለባቸው። ራዕይ ወይም ርዕዮተዓለም ቀይዶ ይዞ ከተጨባጭ ሁኔታው ጋር የሚያጋጩን ሳይሆን ተጨባጩን ሁኔታ በሚገባ አጠኒን የሕዝብን ፍላጎት ተረድተን ተገቢውን አቅዋምና መፍትሄ ለመስጠት የሚያስችለን መሆን አለበት። አንዳንድ ድርጅቶች ያወቁ፤ የነቁ የበቁ መስጧቸው ከብሄረሰብ ድርጅቶች ጋር አንስራም፤ የተራማጅ አቅዋም ካላቸው ጋር አናብርም ወዘተ ሲሉ ይደምጣሉ። ይህም ብስለት ሳይሆን የትግልን ሀ ሁ አለማወቅ መሆኑን ገና አልተረዱትም። በግልባጭ ሌሎች ደግሞ ከአድሃሪዎች፤ ከትምክህተኞች፤ ከደርግ ሎሌዎች፤ ከባዕድ አሸከሮች፤ ከህሊና ቢስ ከበርቴዎች ጋር ከቶም አናብርም ሊሏቸው እንደሚችሉ አልገባቸውም።

ኢሕአፓ የራዕይን አስፈላጊነት ጫና ሰጥቶ ቢያቀርብም፤ ዛሬም ለብዙሃኑ፤ ለጭቁኖች መብትና ዲሞክራሲ የቆምኩ በሶሻል ወይም ሀብረተሰባዊ ዲሞክራሲ የማምን ሕዝባዊ ድርጅት ነኝ ብሎ ቢሰፍም በራዕዮች ግትርነት በመያዝ ወይም ሀገርን ለማዳን መደረግ ያለበትን ከማድረግ የሚሸሽ አይደለም። ድርጅቱን የሚጠሉት ባዕዳንም ሀገራዊ አቅዋሙንና አልበገር ባይነቱን ጠልተው ነውና የሚቀይረው አይኖርም። በጸረ ኢትዮጵያ ሃይሎች መጠላት ጸጋ እንጂ መርገም አይደለምና ነው። በመሰረቱ ለሕዝብ ቆምናል የሚሉ ድርጅቶች እገሌን ማስምረጥ ወይም ለስልጣን ማብቃት ከሚል ውሱን ዓላማ በበለጠ ሕዝባዊ ራዕይ ሊኖረው ይገባል። ኢሕአፓ ሕዝባዊ ራዕይ ነበረው፤ ዛሬም አለው። ለሕዝባዊ ዲሞክራሲ የቆመ ድርጅት ነው። ራዕዩ የኢትዮጵያን ሉዓላዊነትና ክብር ማስከብርና የጥቂቶችን ሳይሆን የብዙሃኑን መብት በሁሉም መስክ ማረጋገጥ ነው። ይህን ዓላማ ከሚጋሩ ጋር ኢሕአፓ ምንም ጠብ የለውም። በፖለቲካው መስክም የሚፈለገው ተመክሮ አለውናም ለርዕዮት የምንስጠውም ቦታ ተገቢውን ነው። የልዩነቶችንም ሚዛን ያውቃል። መለስተኛን ቅራኔ አቢይነትን አይሰጥም። ጠላትና ወዳጅን ይለያል። የወዳጅ ጎራንና የሀብረት ክንድን አያዳክምም። ራዕዩ ውሱን-ብኩን ሆኖም በእርባና ቢስ ወይም የውያኔ ፓርላማ ለሚገኝ ወንበር ሲል አይንበረከክም። ራዕዩ ሕዝባዊና ጽኑም ነው። በመሆኑም ለሕዝብ መብት በመታገሉና ለኢትዮጵያ ክብር በመቆሙ የተነሳ ኢሕአፓ አጠፋሁ ብሎ ከማንም ይቅርታ አይጠይቅም። በሕዝብ ሙሉ መብትና በሃገር ፍጹም ሉዓላዊነት ላይ አልተደራደረም ፤ ወደፊትም አይደራደርም። ይህ ለመለስ መንጋም ሆን ለሌሎች ግልጽ የሆነ ይመስለናል።